

BIBLIOTEKA DZIEJÓW I KULTURY WSI T. 7

WINCENTY WITOS

# WYBÓR PISM I MÓW

Z PODOBIZNĄ AUTORA, PRZEDMOWĄ,  
OBJAŚNIENIAMI I BIBLIOGRAFIĄ

Kolekcja  
Emila Kornasia

LWÓW  
SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „WIEŚ”  
1939

# S P I S R Z E C Z Y

|                     |             |
|---------------------|-------------|
| Przedmowa . . . . . | Str.<br>III |
|---------------------|-------------|

## DZIAŁ PIERWSZY

|                                |      |
|--------------------------------|------|
| Pierwsze wystąpienia . . . . . | 1—28 |
|--------------------------------|------|

1. Nasza bieda 1. — 2. Szkoły ludowe, wiece patriotyczne 6. — 3. Stronnictwa i obozy, antysemityzm w praktyce, ustawa gminna 9. — 4. Oświata przelewa się brzegami 11. — 5. Z polemiki z ks. Stojałowskim 16. — 6. Kiedyż będziemy mieli rozum? 19. — 7. Zwycięstwo tarnowskie 20. — 8. Nowy czynnik polityczny 22. — 9. Przypomnienie 24. — 10. Nasze biedy 27.

## DZIAŁ DRUGI

|                                |       |
|--------------------------------|-------|
| W sejmie galicyjskim . . . . . | 29—77 |
|--------------------------------|-------|

1. Pierwsze przemówienie w Sejmie krajowym we Lwowie 29. — 2. Przemówienie w rozprawie ogólnej nad sprawozdaniem Komisji budżetowej 30. — 3. Przemówienie w sprawie propinacji 36. — 4. Wilia 40. — 5. Przemówienie w debacie ogólnej nad budżetem kraju 43. — 6. Braciom pod rozwagę 49. — 7. Wesół nam dziś dzień nastał 51. — 8. Czy żaby ustąpią 53. — 9. Mowa w sejmie w sprawie reformy ordynacji wyborczej 55. — 10. Mowa na pogrzebie ks. Stojałowskiego 57. — 11. Wśród nocnej ciszy 59. — 12. Dawniej a teraz 60. — 13. Co dalej? 68. — 14. Nowy rok bieży 71. — 15. Z mowy w ogólnej debacie sejmowej w r. 1914 72.

## DZIAŁ TRZECI

Str.

## Wśród wojennej burzy . . . 78—108

1. Kilka słów do braci 78. — 2. Co nas czeka 79. —
3. Trzy dni leżał w grobie 83. — 4. Na nowo 86. —
5. Dwojakie uczucia 88. — 6. Zjednoczenie ludu koniecznością 91. — 7. Czy ludowcy mogliby z Koła ustąpić 94. — 8. Mowa wygłoszona w wiedeńskiej Izbie posłów 16 czerwca 1917 96. — 9. W sprawie polskiej 102. — 10. Chwała na wysokości Bogu 103. —
11. Czwarty rozbiór Polski 105.

## DZIAŁ CZWARTY

## W zaraniu niepodległości . . 109—137

1. Przemówienie w sprawie naprawy stosunków panujących w armii 109. — 2. Przemówienie w sprawie układu między Ukrainą a Ententą 112. — 3. Przemówienie w związku z wnioskiem w Sejmie dotyczącym sojuszu Polski z państwami sprzymierzonymi dla walki z Niemcami 114. — 4. Przemówienie w sprawie przedłużenia służby wojskowej 117. — 5. Mowa o reformie rolnej 119. — 6. Deklaracja w Sejmie z sierpnia 1919 132. — 7. Do braci chłopów 134.

## DZIAŁ PIĄTY

## Z wystąpienia szefa Rządu Obrony Narodowej . . . 138—191

1. Program Rządu Obrony Narodowej 138. — 2. Do wszystkich p. p. urzędników i funkcjonariuszy państwowych 141. — 3. Odezwa do włościan 144. — 4. Przemówienie na uroczystym posiedzeniu Rady m. Lwowa 148. — 5. Odezwa do żołnierzy 150. — 6. Przemówienie do włościan zebranych w Tarnowie 152. — 7. Z przemówienia w Starogardzie 157. — 8. Z przemówienia w Tczewie 157. — 8. Z przemówienia w Lipnie 157. —
10. Exposé wygłoszone w Sejmie 158. — 11. Przemó-

Str.

- wienie w Sejmie dnia 7 października 1920 172. —
12. Przemówienie w Sejmie w sprawie wileńskiej 173. —
13. List do min. Juliusza Poniałowskiego 175. — 14. Przemówienie w Sejmie o pracach pokojowych Rządu Obrony Narodowej 179. — 15. Przemówienie w Teatrze Wielkim w Warszawie zawiadamiające o podpisaniu traktatu ryskiego 184. — 16. Przemówienie w Sejmie z 18 maja 1921 186.

## DZIAŁ SZÓSTY

## W Polsce niepodległej — o Polskę ludową . . . 192—233

1. Prezes Witos do Braci Chłopów 192. — 2. Niektóre wytyczne polityki ludowej 196. — 3. Telegram do Piusa XI z okazji wyborów 196. — 4. Przemówienie do oficerów w Sanoku 198. — 5. Z zagadnień państwowych i społecznych Polski 199. — 6. O polityce P. S. L. 201. — 7. Kilka uwag o Rządzie Większości Polskiej w r. 1920 207. — 8. Z przemówienia na obchodzie ku uczczeniu Wł. St. Reymonta 212. — 9. Chłopi polscy, czytajcie, rozważcie, postanówcie 214. — 10. Czasy i ludzie 219.

## DZIAŁ SIÓDMY

## Po majowym przełomie . . . 234—274

1. Stanowisko P. S. L. po przewrocie majowym 234. —
2. Moje spostrzeżenia w Małopolsce Wschodniej 237. —
3. Z przemówienia na posiedzeniu Rady Naczelnej P. S. L. w Warszawie 15 marca 1931 242. — 4. 15 marca 242. — 5. Przemówienie wygłoszone przed Sądem Okręgowym w Warszawie 247. — 6. Z powodu zgonu ś. p. A. Średniawskiego 260. — 7. Co miałem odpowiedzieć 267. — 8. Z artykułu „W dobie obecnej“ 268. —
9. Chłopi a inne warstwy społeczeństwa 269. — 10. Wieś w chwili obecnej 270.

## DZIAŁ ÓSMY

Str.

## Z o b c z y z n y . . . . . 275—303

1. Z wodzem czy bez wodza? 275. — 2. Sprawa chłop-  
ska 279. — 3. Zjednoczenie 284. — 4. Jak długo ma  
trwać to przedstawienie? 287. — 5. Chłopi a inteligen-  
cja 290. — 6. Święto i świętowanie 295. — 7. Wczo-  
raj, dziś i jutro 296.

## Bibliografia . . . . . 305—318

## Indeks osób . . . . . 319—320

## NAJWAŻNIEJSZE DOSTRZEŻONE BŁĘDY

Str. 313, wiersz 11 od góry — zamiast: tamże, winno być: *Piast*

Str. 314, wiersz 9 od dołu — po dacie 1926 brak \*

Str. 315, wiersz 6 od dołu — zamiast: różnica, winno być:  
rocznica

Str. 317, wiersz 7 od góry — zamiast: miary, winno być: wiary

Str. 317, wiersz 17 od góry — zamiast: zmartwychwstania,  
winno być: zmartwychwstanie